

46. Maruchel. Florus.

Unde dicunt Maruchel. tract. de casib. reserv. disp. 2. c. 3. q. 3. n. 4. Fiorus p. 2. casu de Procurantibus abortum, n. 14. vers. 13. Quod in casum reservatum non incidit mulier, cui inscia & ignorantiam amarus medicamentum, & potiones praeberit, ut abortus sequeretur, etiam si post summptionem potioris rem illi amarus aperiret, & ipsa de facto gauderet, illudque ratum haberet; tunc non est dicenda procurasse, proindeque tantum mortaliter peccasse.

47. Diana.

Addit vero Diana part. 7. tract. 5. resol. 14. quod idem dicendum, si mulier postquam fuisset monita de procuratione abortus illam nollet impedire cum posset per aliam potioris; adhuc enim non diceretur incidere in casum, cum non diceretur abortum procurare, sed tantum illum permittere.

48. Naldus. Portell. Lezana.

Ex quibus etiam multi deducunt, quod Pater non impediens abortum adulterae non incidit in poenas Bullae Sixti V. quamvis Naldus in summa verb. Abortus, num. 6. Portell. eodem verbo, n. 14. & Lezana num. 18. teneant esse irregularem, quia Pater tenetur ex iustitia servare vitam filii & quamvis haec sententia sit probabilis; tamen opposita est satis probabilis, quia tunc Pater solum est causa moralis, non impediens, non vero positiva influens, in iure autem nisi exprimat, non inferitur irregularitas, nisi contra positive homicidas: ut contra perussorem Clerici, non vero contra non imdientes. Ita ex Vasquez, Hurtado disp. 2. de irregularitate, diff. 9. num. 34.

Vasquez. Hurtadus.

QUESTIO XIII.

An ex ignorantia, vel metu, seu casuali eventu quis excusetur ex seculo effectu?

SUMMARIUM.

- 49 Excusantur procurantes abortum cum ignorantia juris, vel facti.
50 Ex metu cadente in virum constantem excusantur.
51 Ex abortu casuali excusantur.

Bonacina. Trullench.

Ad primum excusantur procurantes abortum cum ignorantia juris vel facti, & quamvis haec ignorantia non sit probabilis, sed vincibilis, crassa, supina, vel etiam aff. & tunc modo non sit conjuncta cum ingenti temeritate. Ita Bonacina tom. 3. disp. 2. q. 2. puncto 10. num. 10. Trullenchus in Decalog. tom. 1. lib. 1. c. 3. dub. 9. §. 5. num. 2. & ratio est, quia Pontifex in Bulla ponit particulam: scienter, quae quamlibet ignorantiam excludit, modo cum ingenti temeritate conjuncta non sit; tunc enim ex temeritate ignorantia latissimam culpam includit, dolo, ac malitia equiparantem, ut avertit Maruchel. tract. de casib. reserv. disp. 1. q. 4. §. 10. num. 133.

Maruchel.

50.

Ad secundum, dixi superiori quaestione, quod mulier praegrans sumens potionem, vel alio modo procurans abortum incidat in excommunicationem Bullae Sixti V. excusatur tamen per metum cadentem in constantem virum, sumens ipsam potionem, ex qua abortus

sequatur, quia ex eo quod coacta agit id, & quo sequitur abortus, non dicitur studiosè quaerere, ut fetus abigatur. Ita cum Maruchel. Diana p. 7. tract. 5. resol. 7. §. Notandum.

Maruchel. Diana.

Ad tertium, ex casuali abortu excusatur quilibet ab excommunicatione. Casualis abortus dicitur, quem quis facit non ex intentione, & animo abortiendi, sed alio fine, etiam malo, vel odio, ut ex morte succederet in hereditate, sive bonis, seu ut evitaretur infamia, id patet ex Bulla Sixti V. ubi facit mentionem de abortu voluntario, ut data opera, ac proinde non de casuali. Ita Florus, Grassis, Lupus, quos citant, ac sequuntur Bordon. de Regular. tom. 1. Resol. 45. quast. 3. num. 3. Maruchel. tract. de casib. reserv. disp. 2. cap. 3. q. 3. Ex quo resolvuntur multi casus. Non incidunt in excommunicationem Medicus, verbi gratia, qui bona fide, ac animo dat medicamenta ad abortum, vel qui ad sanitatem dat medicamenta mulieri praegranti, vel qui animo explendi libidinem cum muliere praegrante rem habet multa agitatione, ex quibus sequatur abortus.

Florus. Grassis. Lupus. Bordon. Maruchel.

QUESTIO XIV.

Circa mulierem praegrantem infirmam, multi casus resolvuntur.

SUMMARIUM.

- 52 Ad vitam matris si fetus non est animatus licitus est abortus.
53 Si medicamenta directe tendunt in salutem matris, & per accidens in mortem fetus licita sunt.
54 Si de vita matris & fetus nulla est spes, licet sumere medicamentum cum periculo fetus.
55 An si medicamenta aequaliter tendunt in salutem matris, & in mortem fetus licita sunt, & n. 56.
57 At vero si speratur, quod fetus vivus baptizetur, remedium illius mortiferum non est licitum.

Primo; si fetus non est animatus, & ejus expulsio unicum est remedium ad vitam matris, licet, etiam ex intentione, sumere illud medicamentum, ad foetum expellendum, quia plus ponderat vita praesens matris, quam vita futurae prolis. Ita Naldus in summa, verbo Abortus, num. 3. Homobonus de casib. reserv. p. 3. cap. 67. Trullenchus in Decalog. tom. 2. lib. 5. cap. 1. dub. 4. n. 1. contra Lessium Bonacinam, & alios.

52.

Naldus. Homobonus. Trullench.

53.

At vero si post foetus animationem medicamenta, vel pharmaca, directe tendunt in salutem matris, licet per accidens sequendos sit abortus, mulier sumens talem potionem non incidit in poenas, quia mulier ex lege naturali habet jus ad conservandam propriam vitam per media ad talem finem, sicut praegrans currendo potest fugere a fera, licet ex cursu detur periculum ad abortum. Ita Lugo de iustitia, tomo secundo disputat. 10. section. 5. Layman. libro tertio, tract. 3. part. 3. cap. 4. num. 4. Dicastillus de iustitia, lib. 2. tract. disp. 10.

Lugo. Layman. Dicastil.

Lezana.

disp. 10. dub. 13. num. 166. Mc. Lezana. verb. Abortus. num. 12.

54.

Sanchez.

At vero si de vita matris, & foetus omnino sit desperatum, cum in magno periculo uterque versentur, tunc non solum licitum, sed etiam debitum erit medici secundum Sanchez lib. 3. de matrim. lib. 9. disp. 20. num. 19. & 20. applicare medicinas matri aequè primò directas ad ipsius salutem, ac ad fetus abortum, quia in tali eventu melius est anceps auxilium experiri, quam omnino spe destitutam sine infirmitate perire; quam sententiam ipse Sanchez docet in casu dubio.

55.

Corduba. Lopez. Rodrig. Veiga. Lezana.

At vero si medicamenta directe, & aequaliter tendunt in salutem matris, ac abortum, seu mortem fetus, an licita sint? negant Corduba, Lopez Rodriguez, Veiga apud Sanchez citatum & M. Lezana verb. Abortus, n. 12. quia nunquam licet per se, & directe intendere mortem innocentis.

56.

Joan. de la Cruz. Villalobos. Trullench. Diana.

Tamen opposita sententia mihi videtur vera, quam docent Joan. de la Cruz in di. el. p. 1. p. 5. q. 1. dub. 7. concl. 3. & 4. Villalobos in tract. de casib. reserv. disp. 2. cap. 3. q. 3. Diana p. 6. tr. 5. resol. 36. Cum non sit aliud remedium ad vitam matris, talis medicina licita est, quia mater potius habet jus ad suam vitam conservandam, quam fetus, cum hic a matre pendeat, & non de contra; deinde quia ut ait Sanchez citat. disp. 20. n. 17. quod rarissimum est, & moraliter impossibile, quod moriente matre fetus sit vivus: nam matris morbo laborantis lethali corrupti humores, alimentum quo puer nutriendus est, ita inficiunt, ut penè miraculum sit, matre pereunte foetum incolumem evadere.

Sanchez.

57.

Layman. Lezana. Diana.

Si vero detur casus, quod valde rarum sit, quo certo credatur, non adhiberi tali medicamento, etiam si moriatur mater foetum vivum in lucem edendum, & baptizandum, non potest adhiberi, etiam stante periculo mortis; ordo enim charitatis postulat, ut vita spiritualis fetus animati praeratur vitae corporali ipsius matris Ita Layman. lib. 3. tract. 3. p. 3. cap. 4. n. 4. M. Lezana citatus, num. 12. Diana p. 7. tract. 5. resol. 37.

QUESTIO XV.

Quis possit absolvere ab excommunicatione incurta propter abortum?

SUMMARIUM.

- 58 In foro interiori Confessor ad id deputatus potest absolvere.
59 Quis sit Confessor ad specialiter approbatus, & num. 60.
60 Habentes jurisdictionem quasi Episcopalem possunt.
61 Viri in Jubilei potest absolvere.

58.

In terminis Bullae Sixti V. solus Papa poterat absolvere, ea tamen postea moderavit Gregorius XIV. & ideo in foro interno quilibet confessor; Approbatus ab Ordinario ad id specialiter deputatus, à dicta excommunicatione potest absolvere: At in foro exteriori,

ac contentioso pro absolutione obtinenda, recurendum est ad summum Pontificem, cui est reservata; hoc patet ex Bulla Gregorii XIV. ait enim, quod Confessarius ad id deputatus ab Ordinario loci plenam & liberam in foro conscientiae tantum, absolvendi habeat facultatem; ergo non in foro externo.

Quilibet Confessarius non sufficit; sed requiritur ad id specialiter deputatus: Quare tamen quisnam dicatur Confessarius specialiter ad id deputatus? Bonac. tom. 3. disput. 2. q. 2. puncto 10. n. 16. & Machad. de Perfecto Confessario, tom. 1. lib. 2. part. 3. tract. 17. docum. 9. num. 5. Dicunt intelligi Confessarium, qui habeat facultatem absolvendi ab omnibus censuris, & excommunicationibus Episcopo reservatis; nam in hujusmodi facultate hic etiam casus comprehendi videntur, & haec sententia est probabilis.

59.

Bonacina. Machaldus.

Tamen cum Gregorius XIV. ad absolvendum hunc casum dicat, quo potest absolvere Confessarius approbatus ab Ordinario ad id specialiter deputatus. Unde videtur, quod non sufficit communis, & generalis facultas absolvendi à reservatis censuris, sed requiritur specialis, ac particularis facultas ad hunc casum, hoc videtur magis conforme ad mentem Pontificis; & haec sententia mihi videtur probabilior; & eam tenent Maruchel. de casib. reserv. disp. 2. c. 3. 7. 1. n. 2. Novar. in sum. Bullar. 1. 2. tit. de Abortu, n. 13. Trullench. in Decalog. tom. 2. lib. 5. c. 1. dub. 4. n. 8. M. Lezana verb. Abortu, n. 7.

60.

Maruchel. Novar. Trullench. Lezana.

Ex his sequitur, quod Praelati habentes jurisdictionem quasi Episcopalem, possint suos subditos ab hujusmodi casibus, ac censuris absolvere, Rodrig. t. 2. q. 33. art. 4. Coriolanus de casib. reserv. tit. de Abortu, n. 10.

Rodrig. Coriolanus.

An in facultate Jubilei absolvendi à casibus, & censuris reservatis, includatur absolutio abortus, dubitabis? Negat Lavorius de Jubil. parte secunda. cap. 26. num. 23. nisi specialiter specificetur; at contraria sententia est omnino vera; quia Gregorius XIV. fecit potestatem cuicumque Ordinario loci ad hunc casum absolvendum; atqui omnes casus Episcopales censentur concessi in Jubileo; Ergo illius virtute possunt absolvi. Ita cum Rodrig. Quaranta, Gavanto tenet Diana part. 5. tract. 5. resol. 19. sicut etiam virtute Bullae Cruciate, Diana. ut observant omnes cum Diana part. 5. tract. 9. Lavorius, resolut. 40.

Rodriguez. Quaranta. Gavant. Diana.

QUESTIO XVI.

An Confessores regulares possint absolvere saeculares ab excommunicatione contracta ex abortu?

SUMMARIUM.

- 63 Possunt si sint ad id specialiter deputati à suis Praelatis.
64 Videtur sublata potestas absolvendi à casibus Episcopalis.
65 Religiosi possunt absolvere.

Affirmativam sententiam tenent Portell. verb. Abortu, num. 3. sicut & Villalobos Portell. N. 3. tom. 2. Villalobos.

63.

Portell. Villalobos.